

vedrørende Islands Stilling indenfor det danske Rige bør ikke afgøres ved Udentingsforhandlinger, men henvises til Afgørelse i Rigsdagen, hvorved ogsaa Offentligheden kan tage Stilling til Sagen. Det konservative Folkepartis Rigsdagsmænd er beredte til at stille sig imødekommende overfor et i dette Øjemed fremsat Lovforslag om Nedsættelse af en Kommission“. Efter Rigsdagens Sammentræden fremsatte Statsministeren den 31. Maj det Forslag, som har givet sit Resultat i Forhandlingerne i Dag, og som gik ud paa, at ethvert af Tingene beslutter at nedsætte et Udvalg til at modtage Meddelelser fra Statsministeren om Forhandlinger med Island og derefter afgive Beretning og Indstilling til Tingene. Den Gang Forslaget, som blev vedtaget i begge Ting den 1. Juni, var til Behandling her i Landstinget, udtalte det konservative Folkepartis Ordfører, at det maatte betragtes som en bindende Forudsætning for Optagelse af Forhandlinger, at der forud opnaaedes Enighed mellem Partierne om Grænserne for de Indrømmelser, man vilde gaa til. Anledningen til, at vi fra konservativ Side betonedede baade Ønskeligheden og Nødvendigheden af at komme til bindende Enighed mellem de danske Partier, forinden Forhandlingerne blev optaget med det islandske Alting, har sin naturlige og ganske bestemte Begrundelse. Hvis de Forhandlinger, om hvilke Ministeren stillede Forslag ved sin Henvendelse til Partierne, skulde have fundet Sted i København, hvis altsaa den Situation havde foreligget, som man fra konservativ Side tænkte sig, nemlig at Regeringen vilde foreslaa Nedsættelse af en Kommission paa lignende Maade, som Tilfældet var i 1907, da der sidste Gang førtes almindelige Forhandlinger mellem Island og Danmark, vilde det have faldet ganske naturligt, at en saadan Kommission sammentraadte i København, i Rigets Hovedstad. Derved vilde der have foreligget den ganske naturlige Situation, at Kommissionens Medlemmer under Forhandlingerne kunde have indhentet alle fornødne særlige Oplysninger og kunde have forhandlet baade med Regeringen og med Partierne, forinden man i Kommissionen tog endelig Stilling fra dansk Side til noget af de fremdragne Spørgsmaal. En saadan Løsning af Spørgsmaalet om nye Forhandlinger maatte forekomme saa meget naturligere, som det ligger i Sagens Natur, at de Altingsmedlemmer eller islandske Ministre, som maatte komme til at føre Forhandlingerne paa Islands Vegne, ganske naturligt mødte med indgaaende Kendskab til alle de islandske

Spørgsmaal, som her er Tale om, medens det ingenlunde i samme Grad kan tænkes at være Tilfældet med de danske Repræsentanter, som dels savner det indgaaende Kendskab til de særlige Forhold paa Island, dels ikke i tilnærmelsesvis samme Grad som det islandske Altings Medlemmer har beskæftiget sig gennem Aarene med Drøftelsen af disse Spørgsmaal. Hvis nu altsaa Regeringen havde fremsat et Kommissionsforslag om Forhandlinger under lignende Form og paa samme Maade som i 1907, vilde det konservative Folkeparti, ganske i Overensstemmelse med sit Svar til Statsministeren, have kunnet tiltræde Forslaget, selv om der ved en Forhandling mellem Partierne ikke forud skulde have vist sig Enighed paa alle Punkter om en fælles Holdning, som de danske delegerede vilde have at tage under Forhandlingerne. Anderledes stiller Sagen sig, naar der nu foreligger et Forslag fra Regeringen om at sende en af Kongen udnævnt Kommission til Island for i Reykjavik at optage Forhandlinger med det islandske Alting. Det maa erkendes, at denne Plan ingenlunde i sig selv kan forkastes. En Forhandling i Reykjavik frembyder naturligvis for Islænderne tilsvarende Fordele som dem, Forhandlingerne i København vilde frembyde for de danske delegerede. Ikke alene vil de islandske Forhandlere have den Fordel at være i umiddelbar Kontakt med Altinget, med det islandske Ministerium og med den offentlige Mening paa Island, men det vilde ogsaa være praktisk muligt for de islandske Forhandlere at udvide Kredsen saa at sige ubegrænset, til alle, hvem man maatte ønske at inddrage i Forhandlingerne. Derfor vilde det ogsaa kunne tænkes, at en Afgørelse, som man maatte komme til i Reykjavik, blev et sikkert Udtryk for, hvad man for Tiden maatte være villig til at gaa med til paa Island, selvom der deri ingenlunde vilde ligge nogen som helst Garanti for, at der ikke paa et senere Standpunkt maatte rejse sig paa Island nye Ønsker og nye Krav. Men for den umiddelbare Afgørelse vilde der sandsynligvis bedre kunne skabes Sikkerhed, og den Skæbne, som Kommissionsforslaget af 1908 fik — at blive forkastet af det islandske Alting, skønt kun et af Kommissionens 7 islandske Medlemmer havde taget Afstand fra det under Afstemningen i København —, vilde da ikke kunne befrygtes.

Selv om man af disse Grunde maatte se bort fra de Indvendinger, som i øvrigt med Rette kan gøres mod at føre Forhandlingerne i Reykjavik, og selv om man altsaa derfor maatte godkende de Betragt-